

The Year Book of obstetrics and gynecology (1960-1961 Year Book Series). Onder redactie van J. P. GREENHILL. 576 bl., 41 fig. Year Book Publishers, Inc., Chicago 1960. Prijs: geb. \$ 8,00.

Met het bewerken van dit jaarboek heeft GREENHILL wederom alle obstetrici-gynaecologen aan zich verplicht. Het boek geeft een overzicht over een aanzienlijk deel van de belangrijkste literatuur die van mei 1959 tot mei 1960 is verschenen. De door GREENHILL toegevoegde, nu eens waarderende, dan weer bekritisierende commentaren verhogen de leesbaarheid ten zeerste, terwijl de naar onderwerp en auteur gerangschikte indices een voortreffelijke wegwijzer in de doolhof van de wereldliteratuur vormen. Geen boek om achter elkaar uit te lezen, maar des te meer om het te bezitten.

G. J. KLOOSTERMAN

G. A. ULETT en D. WELLS GOODRICH, *A synopsis of contemporary psychiatry*. 2e druk. 309 bl. The C. V. Mosby Company, St. Louis 1960. Prijs: geb. f 28,15.

In klein bestek is een overstelpende hoeveelheid van gegevens samengeperst in dit werkje, dat thans een tweede druk beleeft. De schrijvers hebben zich zoveel mogelijk onthouden van theoretische beschouwingen. Het werkje is uitermate geschikt voor psychiaters, die zich op de hoogte willen stellen van bepaalde gegevens. In het kader van het geheel zijn wel rijkelijk veel bladzijden gewijd aan de verschillende tranquilizers, als behoorde de behandeling hiermede tot de belangrijkste therapeutische maatregelen. Hiertegen zou mogelijk enig verzet kunnen worden aangetekend. Dit neemt niet weg dat dit handige boekje, mede door het praktische formaat, stellig kan worden aanbevolen.

E. A. D. E. CARP

The Year Book of the ear, nose and throat (1960-1961 Year Book Series). Onder redactie van J. R. LINDSAY, D. M. LIERLE en W. C. HUFFMAN. 352 bl., 97 fig. Year Book Publishers, Inc., Chicago 11, Illinois 1961. Prijs: geb. \$ 8,50.

Onder de zeer deskundige leiding van LINDSAY groeit de serie „Year Books of the ear, nose and throat” tot een steeds waardevoller bezit uit. De keuze der artikelen en de wijze waarop ze in het kort worden weergegeven, zijn uitstekend. De persoon van LINDSAY maakt, dat het persoonlijke element in keuze en bewerking volkomen aanvaardbaar is.

Behalve dit gedeelte over keel-, neus- en oorziekten is een tweede gedeelte, onder leiding van LIERLE en HUFFMAN, gewijd aan maxillofaciale chirurgie.

L. B. W. JONGKEES

The undergraduate teaching of psychiatry and mental health promotion. Ninth report of the expert committee on mental health. (World Health Organization, technical report series, no. 208). 36 bl. WHO, Genève 1961. Prijs: ing. 1 sh. 9 d.; \$ 0,30; Zw. fr. 1. (Ook in het Frans en Spaans verkrijgbaar).

Dit rapport van de Wereldgezondheidsorganisatie houdt zich bezig met ontwikkeling, structuur en doelstelling van het academische onderwijs in de neuropsychiatrie. Het geeft een gaaf overzicht van de plaats die het onderwijs in de neuropsychiatrie in het geheel van het medische curriculum kan innemen. Het is interessant te zien, hoe de neurologie, de sociologie en de medische psychologie door deze groep experts op het gebied van de geestelijke hygiëne eigenlijk van even groot belang worden geacht ten aanzien van het hedendaagse klinisch-psychiatrische onderwijs. Het werkje geeft tenslotte verschillende suggesties omtrent de eisen die men aan het huidige universitaire onderricht in de neuro-

psychiatrie mag stellen. Hieruit blijkt opnieuw de stormachtige ontwikkeling die deze tak van de geneeskunde in de laatste decennia heeft doorgemaakt.

L. VAN DER HORST

W. FLEISCHER en E. FRÖHLICH, *Elektrolyt-Kompendium*. Physiologie, Pathologie, Therapie des Wasser- und Elektrolythaushaltes. 388 bl., 30 fig. en 38 tabellen. Benno Schwabe & Co., Bazel, Stuttgart 1960. Prijs: geb. Zw. fr. 38.

Onder de werken die de laatste tijd zijn verschenen over de water- en zouthuishouding, kan dit boek met ere worden genoemd. Het bevat weliswaar geen oorspronkelijke bijdragen, maar geeft een beknopt en toch degelijk overzicht van de huidige stand onzer kennis. De stijl is zakelijk, de gedachtengang logisch. Hoewel de belangstelling voornamelijk gericht is op de praktijk, wordt de begripsbepaling niet verwaarloosd en is er overal gestreefd naar een zo goed mogelijk inzicht. Daardoor is het boek, niettegenstaande de „zware” inhoud, betrekkelijk vlot leesbaar. Bij zoveel goede eigenschappen zijn enkele onjuistheden in tekst en tabellen gaarne vergeven. Ruime aandacht is besteed aan stoornissen in de water- en elektrolytenhuishouding bij endocriene ziekten, bij hart- en nierziekten, na operaties en verbrandingen. Ook stoornissen in de calcium- en fosfaatstofwisseling worden behandeld, evenals bijzondere aspecten van de water- en elektrolytenhuishouding bij kinderen.

Helaas blijken de schrijvers — die hun kennis terzake grotendeels in Amerika hebben opgedaan — het werk van BORST c.s. in het geheel niet te kennen. Door deze leemte aan te vullen zou op menig punt een aanmerkelijk dieper inzicht kunnen worden verkregen. Het hoofdstuk over de parenterale therapie is wat perfectionistisch en daardoor te ingewikkeld; vereenvoudiging van de voorschriften en beperking van het aantal oplossingen zouden mogelijk en wenselijk zijn. Desondanks verdient dit compendium een warme aanbeveling.

H. J. VIERSMA

C. SCHIRREN, *Fertilitätsstörungen des Mannes*. Diagnostik, Biochemie des Spermaplasmas, Hormontherapie. (Beiträge zur Sexualforschung. Organ der Deutschen Gesellschaft für Sexualforschung. Onder redactie van H. BÜRGER-PRINZ en H. GIESE. Heft 22). 122 bl., 46 fig. en 37 tabellen. Ferdinand Enke Verlag, Stuttgart 1961. Prijs: ing. DM. 22.

SCHIRREN bespreekt de resultaten van het onderzoek bij de mannelijke patiënten uit de vruchtbaarheidspolikliniek in Hamburg-Eppendorf. De belangrijkste gegevens hieruit zijn door publikaties van NOWAKOWSKI reeds bekend, maar toch bevat het boekje wel belangwekkende hoofdstukken. Het biochemische onderzoek van het sperma-plasma wordt uitvoerig besproken: aandacht wordt gewijd aan de eiwitfracties, inosiet, ergothionine, fosfohexose-isomerase en aan andere weinig bestudeerde bestanddelen. De meeste bepalingen van deze factoren hebben voorlopig geen praktische betekenis. Belangwekkend is de analyse van de invloed van gecombineerde FSH- en testosteron-behandeling bij spermadeficiëntie; waarschijnlijk berust het effect van deze combinatie-therapie alleen op de werking van gonadotrofine. Ook de bespreking van het ziektebeeld „normospermie met postpuberale leydigcel-insufficiëntie” verdient zeker de aandacht.

Het is een interessant werk voor wie in andrologische problemen belangstelt.

G. HELLINGA